Donderdag, 23 Juli 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3658

# AMIGOE DI CURACAO



Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38



# De „Auk" rukt voort.

## Nazies naderen de Don bij Novocherkassk en Tsimlyanskaya.

## Offensief in 1942, zegt Cripps.

## Japanners landen op schiereiland van Papoea.

### AUCHINLECK VALT AAN.

Generaal Auchinleck zond zijn 8e leger in de aanval langs het gehele front van El Alamein. De slag begon gisteravond en heeft heden de gehele dag voortgewoed. De Britten maken hierbij voortgang, doch definitieve resultaten zijn nog niet in zicht.

De Britse Imperialen hebben de gehele keten van Tel El Eisa (Heuvel van Jezus) in het Noorden bezet; voortgang wordt in de Centrale sector gemeld en troepen van het Verenigde Koninkrijk in het Zuidelijk gebied hebben ook voortgang gemaakt. De aanval begon in het centrum, terwijl de strijdkrachten van het Noorden en Zuiden hedenmorgen aan de strijd gingen deelnemen. Het is de eerste maal, dat de verdedigers van de posities bij El Alamein tegelijkertijd in alle drie sectoren hebben aangevallen (Caïro, (AP) 22.7).

Het Britse nieuwsagentschap zeide in een bericht uit Caïro, dat het 8e Britse leger enige voortgang heeft gemaakt in een tankgevecht in de Centrale sector van het El Alamein front en dat gevechten gaande zijn in alle gebieden van dat slagveld in de woestijn. Het agentschap berichtte, dat de Britten gisteravond in het centrum aanvielen en in alle sectoren het initiatief behouden.

Als resultaat van de opmars in het Noorden zijn de Britten thans in het bezit van de gehele keten van Tel El Eisa. In het Zuiden maakten de Geallieerde troepen ook enige voortgang. Naar vermeld wordt doet Rommel tegenaanvallen op alle fronten (Londen, (AP) 22.7).

### AUCHINLECK VERTREKT.

Militaire experts zeiden, dat het duidelijk is, dat de Britse Generaal Auchinleck in Egypte zeer versterkt is in pantserstrijdkrachten en artillerie en in alle sectoren voortrukt met het doel een beslissende slag te leveren. Hoewel men voorzichtig was geen voorspellingen te doen, waren deze kringen van mening, dat Auchineck een grote mate van verrassing heeft. Tevens scheen men optimistisch over de uitslag (Londen, (AP) 23.7).

### NAAR HET WITTE HUIS.

De Russische Ambassadeur Litvinoff en leden van de Raad voor de Stille Oceaan kwamen naar het Witte Huis voor afzonderlijke conferenties, nu zich ernstige ontwikkelingen vertonen aan het Russisch front.

Men neemt aan, dat de scheepvaartsituatie ook een onderwerp van bespreking is geweest. (Washington, (AP) 22.7).

### VERKLARINGEN VAN DIPLOMATEN.

T. V. Soong, de Chinese Minister van Buitenlandse Zaken, zeide na de bijeenkomst van de Raad voor de Stille Oceaan, dat werd gesproken over de verbindings- en aanvoerlinies naar China. Hij weigerde te antwoorden toen hem werd gevraagd of er iets gezegd was omtrent de mogelijkheid van een Japanse aanval op Siberië. Toen Litvinoff uit het Witte Huis kwam, antwoordde hij „neen" op vragen of hij en de President de mogelijkheid van een tweede front besproken hadden (Washington, (AP) 22.7).

### VERKLARING VAN WALTER NASH.

Walter Nash, de Gezant van Nieuw Zeeland in de Verenigde Staten, zeide na de bijeenkomst van de Raad voor de Stille Oceaan: „Wij hebben de procedure uitgewerkt, welke gevolgd zal moeten worden om te verzekeren, dat China de beste strijd levert, welke geleverd kan worden". Hieraan voegde hij toe: „Wij weten wat de Chinezen nodig hebben en hoe en wanneer en waar wij het kunnen afleveren". (Washington, (AP) 22.7).

### ADMINISTRATIE VAN VICHY IN PARIJS.

Parijse nieuwsbladen zeiden, dat sommige kantoren van het Franse Ministerie van Luchtvaart naar Parijs zijn teruggekeerd en het gehele administratieve departement daar zal worden gevestigd. Het is het eerste Ministerie van Defensie, dat gedeeltelijk naar de bezette zone zal worden overgebracht (Vichy, (AP) 22.7).

### GEROEP OM EEN TWEEDE FRONT.

Een grote vakvereniging van Britse oorlogsarbeiders voegde zich bij de Vereniging van Mijnenwerkers in de roep om ogenblikkelijk een tweede front in Europa te openen. Een Conferentie van de Electrical Trades Union nam unaniem een resolutie aan, waarin werd gezegd, dat de „critieke oorlogstoestand dit jaar actie vereist". (Londen, (AP) 22.7).

### BRITSE REGERING OVERWEEGT EEN TWEEDE FRONT.

E. C. Daniel seint uit Londen:

Temidden van de opwinding aan beide zijden van de Atlantische Oceaan voor een snelle vestiging van een tweede front in Europa om de Duitse druk op Rusland te verlichten, gaf Sir Stafford Cripps in het openbaar te kennen, dat de Regering een operatie van zulk soort van plan is.

Cripps gaf echter aan het Lagerhuis te kennen, dat, wat de Regering ook moge beslissen omtrent een offensief in 1942, zij „het geheim zelfs niet zou toevertrouwen aan 615 mensen"; het aantal leden van het Parlement.

Toen Cripps de data van het voorgestelde zomer-reces in het Lagerhuis bekend maakte, eiste Anurin Bevan, een voortdurende hekelaar van de Regering, te weten hoe het Huis uiteen kon gaan, terwijl het land in opschudding is over de militaire bedoelingen van de Regering.

„Is Sir Stafford Cripps zich ervan bewust, dat er over het gehele land demonstraties belegd worden? En er moet toch een manier zijn om de publieke opinie gerust te stellen?"

Cripps antwoordde: „Wat de bedoelingen van de Regering ook mogen zijn het is voor haar onmogelijk deze openlijk of in een geheime zitting bekend te maken. Het is van het grootste belang voor de betrokken strijdkrachten, dat de Regering het geheim niet bekend maakt, zelfs niet aan 615 mensen" (Londen, (AP) 23.7).

### KAPITEIN CHURCHILL IN NEW YORK.

Kapitein Randolph Churchill, de 32 jarige zoon van den Britsen Premier, arriveerde in New York voor een kort bezoek. De rug van den Kapitein is nog in verband van verwondingen, die hij opliep bij een Britse commando-aanval in het Midden-Oosten.

Op een persconferentie zeide de jonge Churchill: „Indien wij gelukkig zijn zullen de Verenigde Landen de oorlog winnen tegen het eind van het volgend jaar en als wij ongelukkig zijn winnen wij tegen het eind van 1944." (New York, (AP) 22.7).

### GEHEIME OEFENINGEN MET GEHEIME WAPENEN.

Voorzitter Vinson van het Marine-Comité van het Huis van Afgevaardigden onthulde een plan van de Marine om 30 millioen dollar te gebruiken voor een „soort geheime oefening met een geheim wapen", toen het Huis een aanbesteding van 975.634.000 dollar goedkeurde voor kustfaciliteiten van de Marine. De wet werd naar de Senaat gezonden.

Vinson zeide, dat de kustfaciliteiten zullen worden gevestigd te Panama, op de eilanden-buitenposten in de Stille Oceaan en in Alaska (Washington, (AP) 22.7).

### DE AANVAL OP DUISBURG.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat bommen van 4000 pond, onder andere in de afgelopen nacht werden geworpen op Duisburg in Duitsland bij de aanval van 300 Britse vliegtuigen.

Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart zeide, dat — wat de bemanningen noemden — „werkelijk goede branden" werden gezien in Duisburg en het gebied van de aanlegplaatsen. Hier aan werd toegevoegd: „Ervaren escadrille-commandanten zijn ervan overtuigd, dat de aanval zich op succesrijke wijze ontwikkeld heeft." (Londen, (AP) 22.7).

## Het nieuws van vandaag.

In Egypte gingen de Imperialen van Generaal Auchinleck (de „Auk") tot de aanval over. Eerst werd een krachtige stoot in de middenlinie gegeven, toen rukten de Noordelijke en Zuidelijke strijdkrachten op. Zowel pantservoertuigen als infanterie en artillerie werden in het gevecht gewikkeld en voordat twee dagen verstreken waren, werden de belangrijkste heuvelketenen bezet tussen de inzinking van Qattara en de Middellandse Zee. Hedenmorgen deelt het communiqué van Caïro mede, dat de posities worden geconsolideerd, niettegenstaande tegenaanvallen van Rommel (blz. 3).

De luchtactiviteit boven de Egyptische woestijn was niet zo groot als gedurende de opgewaaide zandstorm. Boven Malta was er een geringe activiteit. Drie astoestellen werden neergeschoten (blz. 3).

De situatie in Rusland ontwikkelt zich verder zonder onverwachte wendingen. Bij Voronesj zijn het nog steeds de Russen, die het initiatief hebben en de Hitlerieten over de Don terugdrijven. De bruggen over de Don worden een voor een door de Sovjets genomen, die aan de Westelijke oever reeds handgemeen zijn met den vijand (blz. 3). In het Zuiden rukken de nazies langzaam voort tegen de wijkende legers van Timosjenko, die den vijand onderweg groot ongemak veroorzaken en hem pogen uit te putten voordat hij de Don bereikt. Hiervan is men niet zo ver meer verwijderd, aangezien reeds in de gebieden van Tsimilyanskaya en Novocherkassk gestreden wordt. Tsimilyanskaya ligt halverwege Rostov en Stalingrad. De berichten zijn intussen nog niet bevestigd, dat de nazies reeds in de buitenwijken van Rostov zitten (blz. 3).

Sir Stafford Cripps deelde in het Britse Parlement mede, dat de Regering een soort operatie overweegt om den Russen steun te bieden. Dit zeide hij in antwoord op vragen of nu eindelijk het verwachte tweede front in Europa zal worden geopend. „Het publiek schreeuwt erom", zo zeide een Lid (blz. 1).

Inderdaad komen berichten binnen, dat grote vergaderingen belegd worden door de Bond van Mijnwerkers en de Vereniging van fabrieksarbeiders. Deze mensen zijn honderduizenden sterk en door hun belangrijk aandeel in de oorlogvoering heeft hun stem een grote invloed (blz. 3).

De Japs voerden weer een landing uit op Nieuw Guinea, thans te Gona, recht tegenover Port Moresby op het schiereiland Papoea. Tussen de beide plaatsen ligt een bergketen. De Japanners leden bij hun onderneming de nodige verliezen (blz. 3).

### 10.000 WERDEN IN KEULEN GEDOOD.

De Britse Pers Associatie zeide, dat volgens betrouwbare buitenlandse bronnen 10.000 Duitsers werden gedood bij de Britse aanval met duizend vliegtuigen op Keulen op 30 Mei. Deze mensen werden begraven in gemeenschappelijke graven. De bron, vanwaar het bericht afkomstig is zou hebben gezegd, dat de Duitsers 140.000 personen uit Keulen verwijderden, dat huizen bij honderden werden verwoest en op zijn minst 16 fabrieken, waaronder werkplaatsen van spoorwegen, werden vernield. (Londen, (AP) 22.7).

### SHAKTY DOOR NAZIES GEBOMBARDEERD.

De radio van Berlijn zeide, dat een groep Duitse vliegtuigen het spoorwegknooppunt in het gebied ten Noord-Oosten van Rostov aanviel. Dit geeft te kennen, dat Shakty nog steeds in Russische handen is. (New York, (AP) 22.7).

### DE RAF VALT FRANKRIJK AAN.

De Royal Airforce viel heden voor de vierde achtereenvolgende dag objecten aan in de bezette gebieden. Het Ministerie van Luchtvaart meldde, dat een kleine formatie van Spitfires de fabrieken voor spoorwegmotoren alsmede kanonstellingen en schuiten aanviel.

Slecht weer beperkte de omvang van de operatie en naar vermeld wordt, nam het kleinste aantal vliegtuigen eraan deel sedert het nieuwe daglichtoffensief van de Raf de vorige week geopend werd. Het Ministerie zeide, dat militaire objecten in Middelburg, Berck, Rue, Duinkerken en Te Touquet gebombardeerd werden (Londen, (AP) 22.7).

### MALTA.

De Britten zeiden, dat Malta's verdedigers 849 vliegtuigen vernielden gedurende 2787 luchtalarms sedert Italië op 10 Juli 1940 in oorlog ging. 2 Duitse gevechtsvliegtuigen en een bommenwerper werden neergeschoten gedurende 5 kleine bombardementen in de laatste 24 uur (Valetta, Malta, (AP) 22.7).

### PORTUGESE VLIEGTUIGEN ZOEKEN NAAR SCHIPBREUKELINGEN.

Gemeld wordt, dat Portugese watervliegtuigen een van de vermiste reddingssloepen van de „Avila Star" hebben waargenomen. Vijf vliegtuigen zijn sedert Vrijdag op verzoek van de Argentijnse Regering binnen een straal van meer dan 800 kilometer zonder succes aan het speuren naar overlevenden, vertelde een Britse militaire attaché hedenmorgen aan de Associated Press. Hij voegde hieraan toe: „Wij hadden er geen officiële bevestiging van." De „Avila Star" ging naar de zeebodem op de hoogte van de Azoren op 5 Juli (Lissabon, (AP) 22.7).

### INWISSELING VIJANDELIJKE ONDERDANEN.

De Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken Anthony Eden maakte bekend dat een overeenkomst met Japan gesloten is, volgens welke 1800 Geallieerde onderdanen naar Groot Brittannië zullen worden gerepatrieerd in ruil voor 1800 Japanners (Londen, (AP) 22.7).

### COMMUNISTISCHE PARTIJ IN BRITS INDIE WEER TOEGESTAAN.

De Regering van Brits Indië lichtte de ban op de communistische partij van Brits Indië op en zal de hervatting van de publicatie der partijbladen toestaan.

De Regering van Brits Indië vernietigde het verbod, dat in Juli 1934 werd uitgevaardigd, nadat de communistische partij van Brits Indië verklaarde, dat haar officiële politiek thans parallel loopt met die van de communistische partij in Engeland en dat zij de oorlog beschouwt als een oorlog van het volk, welke de steun vereist van het Brits-Indische volk.

Een officiële verklaring zeide, dat de Regering van Brits Indië en de provinciale Regeringen enkele communisten uit de gevangenissen hebben ontslagen, die verlangden de oorlogsinspanning te steunen. Naar gezegd werd zullen deze vrijlatingen worden opgevoerd (Londen, (AP) 22.7).



## De Persconferentie van Minister Piet Kerstens.

**Dat de aanvoer van alle vitale levensmiddelen gewaarborgd zal moeten worden, doch dat om dit te garanderen de aanvoer van vele niet strict vitale waren zal moeten worden stop gezet,** was de kern-inhoud van de persconferentie, die Minister Pieter Adriaan Kerstens reeds enkele uren na zijn aankomst in onze hoofdstad ten Paleize gehouden heeft. Deze persconferentie was het eerste bewijs van het gemak oud-journalisten op de hoogste stoelen te hebben, want sneller had het al werkelijk niet gekund en vriendschappelijker had de ontvangst ten Paleize al moeilijk kunnen zijn. Toen Minister Kerstens voor de radio moest spreken, mochten alle gasten blijven om na afloop van de radio-toespraak rustig verder te gaan. En bij het einde van de conferentie werd door den Gouverneur, die de gehele samenkomst had bijgewoond, reeds gezegd, dat vermoedelijk vóór het vertrek des Ministers nog een tweede persconferentie zal worden belegd, waar de Minister dan zijn eindindrukken zal kunnen mededelen. En voor het eerst, naar wij menen, in de journalistieke geschiedenis van Curaçao, gaat men overmorgen (Zaterdag) naar Aruba om daar eveneens een persconferentie te houden.

Het feit, dat er een oorlog moest uitbreken, waarin het Koninkrijk ten dode medeworstelt, om indertijd na verloop van 308 jaren voor de eerste maal een Minister naar hier te voeren, spreekt boekdelen. Het bezoek van Minister Charles Welter werd helaas gevolgd door zijn heengaan. Sedertdien is Curaçao met Suriname het enige vrije Nederlandse rijksgebied en plotseling ontvangen deze beide landen een belangstelling, waarvan zij niet hadden kunnen dromen. Het bezoek van Minister Kerstens zal nog gevolgd worden door dat van Van Mook, Steenberghe en Gerbrandy.

Dit alles spreekt boekdelen. Doch deze boekdelen zullen gesloten moeten blijven. Hun inhoud nochtans zal in dit gebiedsdeel, waar immers geen geheimen bestaan, niet onbekend blijven.

Het blijft te hopen, dat het bezoek van Minister Piet Kerstens, Minister van vele zaken: 1) handel, 2) nijverheid, 3) scheepvaart, 4) landbouw en 5) visserij, aan ons gebiedsdeel in zijn geheel ten goede zal komen. Was het te verwonderen, dat de eerste vraag op de gehouden persconferentie reeds het nijpend geworden voedselprobleem betrof?

**Het voedselprobleem.**

De Minister begreep de situatie terstond: „Van uit het vliegtuig heb ik met belangstelling de eilanden Aruba en Curaçao bezichtigd. Het zijn mooie eilanden, rijk aan natuurschoon, maar veel groeit er niet. Alles moet dus worden ingevoerd. Het zal er dus in de eerste plaats om gaan de aanvoer van vitale levensmiddelen te waarborgen. Natuurlijk zal de toevoer van niet- of minder-vitale levensmiddelen verminderd, misschien zelfs stop gezet moeten worden".

Het gaat er dus maar om, wat vitaal is. De Gouverneur mengde zich in het gesprek en meende, dat vlees helemaal geen vitaal levensmiddel is, dat men in Engeland slechts 1 ons per week kan krijgen. Hierbij zou men evenwel willen opmerken, dat bij alle blikkies welker inhoud het publiek hier moet verwerken de enkele vitaminen, die nog uit vlees gehaald kunnen worden, hier waarlijk geen luxe zijn. Curaçao is nu eenmaal geen Engeland. Bovendien komt er reeds een ontstellend tekort aan vis, omdat de vissers, als ze al op zee gaan, slechts voor eigen gebruik naar boven halen en dan de boot aan wal houden.

**Het scheepvaartprobleem.**

Een tekort aan voedsel is er in de Verenigde Staten niet, aldus Minister Kerstens. De moeilijkheid is slechts het tekort aan scheepsruimte. Verblijdend was 's Ministers mededeling, dat de scheepsruimte momenteel — allen torpederingen ten spijt — aan het groter worden is. De noodtoestand, waarmede de Minister alhier kennis maakte, zal een eerste attentiepunt worden, aldus de Minister, voor de besprekingen tussen Minister en Gouverneur. Hierna, aldus steeds de Minister, zal het in Washington verder moeten worden uitgewerkt.

Het scheepvaartprobleem is het allesbeheersende vraagstuk van de gehele wereld, maar daarnaast komt het vraagstuk van de opslagruimte.

**Te weinig opslagruimte.**

Gouverneur Kasteel merkte op, dat er op Curaçao een tekort aan opslagruimte bestaat, en prompt zeide Minister Kerstens, dat dit ook in de Verenigde Staten het geval is, omdat men alles altijd aangevoerd heeft, wanneer en voor zover iets nodig was. Men heeft nimmer aan het opslaan in groten mate gedacht. Ook deze zaak zal door Minister en Gouverneur bestudeerd worden.

Een volgend probleem was het feit, dat men in de tropen vrijwel aangewezen is op de in blik verpakte waren. Ongelukkigerwijze houden de Noordamerikaanse autoriteiten alles tegen, wat in blik verpakt is, en bestemmen dit voor de eigen troepen over de gehele wereld.

**De „nationalisatie" der schepen.**

Was dit ongeveer de hoofdinhoud van hetgeen Minister Kerstens reeds kort na zijn aankomst over ons gebiedsdeel te zeggen had, hiernevens sprak de Minister over het regeringsbesluit van 5 Juni jl., waarbij van alle schepen, die onder Nederlandse vlag varen, het bezit gevorderd was.

De uiteenzetting van den Minister, die vroeger immers leraar is geweest, is buitengewoon helder. Het langdurige verblijf — of feitelijk niet zo heel langdurig, want de Minister is nog geen jaar in Engeland — in Engels sprekende landen liet zich helaas in zijn taal al te danig gevoelen [1].

De Minister gaf een vertoog over de zogenaamde nationalisatie der schepen. Reeds van het begin des oorlogs af beschikte de regering over het gebruik van de koopvaardij-vloot. Op 5 Juni jl. vorderde zij het bezit en wel met terugwerkende kracht tot 1 Juni daaraan voorafgaande. Deze toestand, die met het in eigendom overgaan aan de regering niets van doen heeft, zal blijven voortduren tot zes maanden na het beëindiging der vijandelijkheden. De bedoeling van de maatregel is van alle verplichtingen regeringszaak te

maken, hetgeen de Minister in drie punten opstelde:

1) belet moet worden, dat het geld met de scheepvaart verdiend, zonder restricties aan de reders kome;

2) de regering stelt zichzelve aansprakelijk voor het herstel en de vernieuwing van de koopvaardij-vloot;

3) de biezondere verplichtingen ten aanzien des zeemans moeten worden erkend, waarborgen moeten worden gegeven voor de verplichtingen aan invalide geworden zeelieden, hun weduwen en wezen.

De bedoeling is dus, dat 's lands middelen mede zullen strekken om aan al deze verplichtingen te voldoen.

**De plaats Der Nederlanden tussen G.B. en U.S.A.**

Wat de reis van Minister Kerstens naar de Verenigde Staten betreft, zo meende de Minister terecht, dat het doel van zijn reis voldoende bekend is, nl. het stichten van een spiegelbeeld-organisatie van het Departement van Minister Kerstens in de Verenigde Staten. Het Koninkrijk, zo zeide de Minister, heeft belangen op de Noordzee en op de Atlantische Oceaan, waar Groot Britannië de dominerende macht is; maar het Koninkrijk heeft ook grote belangen op de Stille Oceaan, waar de Verenigde Staten de dominerende mogendheid vormen. Onze regering zetelt in Londen en blijft daar. Hare Majesteit en het cabinet moeten gereed zijn om op elk moment binnen een uur in Den Haag te kunnen zijn. „U zult echter begrijpen, dat het in verband met ons uitgestrekte rijk noodzakelijk is, ook in de Verenigde Staten een organisatie te hebben, die onze belangen aldaar kan behartigen. Een scheepvaartmissie onder leiding van Doctor Gerard Hart, waarin ook Curaçaose mensen benoemd zullen worden, is een ervan. 's Ministers spiegelbeeld-departement is een ander. De belangen der arbeiders zullen worden gewaarborgd door de N.H.A.C., de Nederlandse Handels- en Arbeidscommissie, waarin ook arbeiders zullen zitting hebben en medepraten met reders en regeringsinstanties.

**Losse vragen.**

Resten nog tenslotte enkele losse vragen, die ter sprake kwamen:

Een der aanwezigen stelde een vraag over Nederlandse zeelui, die onder Noorse vlag varen en dan getorpedeerd worden en zo lang moeten wachten op de uitkering van hun premie. De Minister is van mening, dat Nederlandse zeelui nu eenmaal niet onder Noorse vlag moeten gaan varen, om op die manier van twee wallen te eten. Een der aanwezigen merkt op, dat de regeling bij de Noren schitterend is. Bij torpedering krijgt men direct 1000 gld. uitbetaald.

Wat de verkeersmoeilijkheden tussen de gebiedsdelen Suriname en Curaçao betreft, welke quaestie door een der aanwezigen ter sprake wordt gebracht, deelt de Minister mede, dat dit een zaak van de gouvernementen is, en verder niet onder zijn departement valt. „Praat u erover met Van Mook, als die hier komt."

Of ook de deviezenpositie een factor is, waarom wij hier zo slechte toevoer van levensmiddelen hebben, vraagt nog iemand. De Minister antwoordt hierop wel zeer optimistisch: Neen, maar zelfs al zou de deviezenpositie niet zo gunstig zijn als zij thans ongetwijfeld is, dan zou er toch nog een weg gevonden moeten worden om aan eten te komen.

1) Voorbeelden: ik heb u een rough outline gegeven; een gecharterde boot; 'in' het Westelijk halfrond; Pacific.



# Curaçao.

## RECEPTIE TEN PALEIZE.

Naast elkander in de Blauwe Zaal van het landvoogdelijk paleis stonden De Twee Excellenties, waarvan de minister den Gouverneur aan de rechterhand liet. De bezoekers bestonden uit allen, die bij zulke gelegenheden komen, hoge ambtenaren, groot-industriëlen, Statenleden, consuls, artsen, persmensen en voorts een groot aantal particuliere belangstellenden. Vooral de laatste categorie was zeer groot, en telde zeker 800 personen.

De ontvangst was buitengewoon hartelijk. Behalve de mnemotechnische adjudant, bleek ook de Landvoogd een wonderbaarlijk geheugen voor namen te hebben, en toen allen aan Hunne Excellenties waren voorgesteld, was het hetzelfde aangename verpozen als bij soortgelijke gelegenheden op het Paleis van den landvoogd. Om over 18 uur namen de laatste gasten afscheid.

## BESPREKINGEN MINISTER KERSTENS.

Met verschillende heren heeft Minister Piet A. Kerstens gisteren een onderhoud gehad. Eerst met Meester Cornelius Süthoff en Meester Thys van der Laan; vervolgens met de heren Ingenieur Jan Noorduyn en Willem van Eyk en tenslotte met den heer Cornelis van Driel, den vertegenwoordiger hier van de Centrale van Koopvaardij-officieren. Bij al deze gesprekken was Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel aanwezig.

## MINISTER KERSTENS GAAT MET DE ZEELUI PRATEN.

Morgen, Vrijdagavond, om 20 uur zal Minister Piet Kerstens in het R.K. Zeemanshuis aan de Klipstraat (Otrabanda) een toespraak tot de zeelui houden, waarna er gelegenheid bestaat tot het stellen van vragen.

## SLACHTOFFER IS DOOD.

De Heer Theodoor Antonio, het slachtoffer, dat getroffen werd door een stuk kanon van een voorbijvarend oorlogsschip, toen hij rustig op de pont stond te wachten, is vanmorgen vroeg in den Here overleden.

## ANNEMIEKE GESINA IS ER.

**De jongste Seppen.**

Vannacht werd Annemieke Gesina Seppen, dochtertje van Luitenant George Seppen („Moeder-Overste") en Mevrouw Seppen-De Wekker geboren. Moeder maakt het goed in het St. Elisabethsgasthuis, het borelingske kraait, en vader, Mark en Erik zijn blijde. Ook onze hartelijke gelukwensen.

## RIET VAN NIEROP VERLOOFD.

Uit New York werd bericht ontvangen omtrent de verloving van onze bekende vroegere plaatsgenote Riet van Nierop met Hilco Oostindiën, Eerste luitenant der Cavalerie.

## TENNIS.

Daloca schrijft:

Nu de kampioenswedstrijden van de N.A.L.T.B. al een paar dagen aan de gang zijn willen wij er graag voor onze lezers het een en ander over vertellen, aangezien het niet altijd gemakkelijk valt om iedere dag commentaar te geven op wedstrijden, die op de meest verwijderde plaatsen tegelijkertijd gespeeld worden.

De „cracks", waaronder natuurlijk de geplaatste spelers, hebben zich goed van hun taak gekweten; de ene (Henry) heeft geen game weggegeven in zijn eerste partij; de anderen maar twee, drie of vier; dat hadden wij ook zo'n klein beetje verwacht. Wat echter opgevallen is, en waarvoor dergelijke wedstrijden zich uitstekend lenen, is om te zien hoe onbekende krachten en jongere spelers alle verwachtingen overtreffen en sommige van de bekende goede oude spelers in moeilijkheden brengen. Zo b.v. zien wij Cras van Juliana den veteraan Wever van Kwiek volkomen uitspelen totdat na 45 games Wever ridderlijk naar voren komt met uitgestrekte hand met de woorden „Cras, je hebt het gewonnen, ik kan niet meer".

Pietersz van Independiente wint, na de eerste twee sets van den ervaren De Jongh van R.C.C. verloren te hebben, de andere drie met 3, 2 en 1. Met volharding, goede leiding en goed gebruik makende van zijn gestalte kan Pietersz het werkelijk ver brengen. De zeer jeugdige Curiel van Juliana had het op de eerste dag al bijna gewonnen van Frank de Castro van CSC (mededubbel winnaar Independiente tournooi en CSC-vertegenwoordiger tegen Caracas). Met twee sets tegen een, en 5 — 4 en weer 7 — 6 „match-point" moest hij zich de vierde set zien ontglippen. Of hij nu de vijfde set wint of niet Curiel heeft reeds genoeg van zich laten zien. Wij zullen later nog wel meer van hem horen.

In de tweede ronde hebben wij nu reeds heel wat beleefd: Rosenthal van Asiento houdt Jesurun van Juliana tot 11 — 9, om daarna in te zinken om geen game meer te halen; het gesprek van de week was de openbaring van het spel van Henry van de Amerikaanse strijdkrachten, die na zijn 18 — 0 eerste partij, aan den Asiento veteraan De Wolf maar 5 games afstaat. Voordat de andere geplaatste spelers hun plaats in de 3e ronde zullen genomen hebben, zullen er zeker goede partijen gespeeld worden. Wat wij echter aan ons tennisminnend publiek willen aanraden is: de 3e ronde partijen die as. Zaterdag en Zondag gespeeld zullen worden niet te missen. De hoofdschotels zullen zijn: Zaterdag, Henry waarschijnlijk tegen Tjin A Djie en misschien Luitenant Kolonel Powel van de Airforce tegen Schnepper van Asiento — dan Zondag een duel tussen de Curaçaose veteranen Jesurun en Chumaceiro en misschien een broedertwist Salas vs. Salas. Wij willen onze lezers aansporen om het spel van Henry en Powel niet te missen — het is leerzaam voor studenten van den koning der sporten en een genot voor het publiek.

De dames hebben nog niet veel verricht; een volgende keer dan over het schone geslacht.

## CURAÇAOSE ATHLETIEK BOND.

**Programma Athletiek Kampioenschappen op 30 Augustus as.**

100 m. hardlopen; 200 m. hardlopen; 400 m. hardlopen; 800 m. hardlopen; 1500 m. hardlopen; verspringen met aanloop; hoogspringen met aanloop; hink-stap-sprong; polsverspringen, polshoogspringen; kogelstoten; discuswerpen; speerwerpen; Olympische estafette 800 — 400 — 200 — 100 m; 4 x 100 m. estafette.

Alleen bij voldoende deelneming zullen bovengenoemde nummers worden verwerkt.

Op 6 September as. zal de 6e serie wandelmars worden gehouden; 25 km. voor senioren en 15 km. voor juniores.

Inschrijvingen worden ingewacht bij den 1sten Secretaris, den Heer W. Steen, Kantoor K.L.M. of 2den Secretaris, den Heer H. A. Dennert, Emmastad 128b.

## CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

| | Inkoop. | Verkoop. |
|---|---|---|
| Paramaribo ...... | 99.50 | 100.50 |
| Londen ............ | 7.55 | 7.65 |
| Caracas ............ | 55.75 | 57.25 |





## INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Curaçao, 14 Juli 1942, de dag der aankomst van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, den nieuwen Gouverneur van Curaçao.

Zeer Geachte Heer Hoofdredacteur,

Welk een diep begrip de Vrijheidsstrijd van onze onderdrukte Natie in de Verenigde Staten van Noord Amerika vindt, vernamen wij opnieuw in uw uitgave van Maandag, 13 Juli, no. 3649 uit de mededeling van de stichting van een Tsjechisch-Amerikaanse nederzetting met de naam „Lidice", dat zowel een teken van onze Vrijheidsstrijd als van die al onzer Geallieerde Naties wezen zal.

Onze vurigste wens is, dat toch overal op aarde onder de vrijheidsbewuste en vrijheidlievende volken het begrip zich moge baan breken, dat aan onderdanen van de Verenigde Volken, wier politieke en morele ongereptheid steeds heeft vast gestaan, worde teruggegeven, waarvoor zij uit Europa zijn weggevlucht: de persoonlijke vrijheid.

Met de meeste hoogachting de Tsjechoslowaken van het interneringskamp op Curaçao

**Frantisek Welten;**
**Dr. Pavel Lustig;**
**Julius Justitz;**
**Jan Sborovitz.**

## NEDERLAND.

### WEER DUIZEND NEDERLANDSE GIJZELAARS GEVAT.

Het Aneta-agentschap deelde mede, dat volgens berichten uit Berlijn duizend Nederlanders zijn gevat als gijzelaars in de nieuwe Duitse campagne tegen de sabotage in Nederland. (Londen, (AP) 22.7).

### 40 KINDEREN GEARRESTEERD.

In de Lutherse Kerk in Den Helder plachten geregelde bijeenkomsten te worden gehouden door de jeugd, op welke bijeenkomsten Oranje altijd werd gehuldigd. De Duitsers hebben nu 40 van deze jongens en meisjes doen arresteren (Londen, G.P.D. 23.7).

### PRINS BERNHARD IN DE VERENIGDE STATEN.

Prins Bernhard, die gisteren per vliegtuig in de Verenigde Staten is aangekomen, zal daar enige dagen blijven. Zijn komst heeft voor een deel ambtelijke redenen. Het is nu de eerste keer, dat onze gehele Koninklijke Familie tezamen is op Amerikaans grondgebied (Lee, G.P.D. 23.7).

### BEKENDE NEDERLANDSE GIJZELAARS.

Tot de gijzelaars, die onlangs door de Duitsers naar concentratiekampen zijn gebracht, behoren de letterkundigen: Anthonie Donker (prof. dr. N. A. Donkersloot), Anne de Vries, Antoon Coolen, Anton van Duinkerken (prof. dr. Asselbergs), Simon Vestdijk en de zangeressen Jo Vincent en Annie Woud (Londen, G.P.D. 23.7).

## BLIND- EN NACHTVLIEGEN.

—o—

Wat is blindvliegen? Bij blindvliegen heeft men geen optisch contact met de grond, zodat de basis voor het vliegen vervalt. Men heeft, om toch te kunnen vliegen, nu een andere basis nodig en deze wordt gevormd door verschillende instrumenten, waarbij het optisch contact niet nodig is.

Bij het vliegen heeft men met drie dingen rekening te houden: de neus van het vliegtuig gaat omhoog of omlaag (klimmen of dalen), de vleugels hangen naar links of rechts over en de neus gaat naar links of naar rechts; men moet nu bij blindvliegen instrumenten hebben die dergelijke afwijkingen nauwkeurig aangeven.

Vroeger gebruikte men dwars- en langshellingsmeters (waterpassen), benevens hoogte- en snelheidsmeters, doch tegenwoordig gebruikt men gyroscopen, welke ogenblikkelijk de stand van het vliegtuig aangeven en veel nauwkeuriger zijn. Zij hebben bovendien het voordeel, dat zij alle drie dimensies tegelijk aangeven, hetgeen veel minder vermoeiend voor den vlieger is. Een zeer veel gebruikte gyroscoop is wel de „Sperry Horizon."

Het nadeel van gyroscopen wordt echter gevormd door hun buitengewone teerheid; ze kunnen zelfs door een lichte remous-tik al onklaar raken.

In sportvliegtuigen gebruikt men meestal een combinatie van een gyroscoop en een waterpas, in verband met de kostbaarheid van de gewone gyroscoop.

De snelheidsmeter, die tegenwoordig het meest in zwang is, is de differentiaalsnelheidsmeter. Wanneer de neus van het toestel omlaag gaat, daalt de snelheid, gaat de neus omhoog dan stijgt zij weer, zoals deze meter te zien geeft. Verder heeft men nog nodig de stijgsnelheidsmeter en de hoogtemeter.

De meest in gebruik zijnde hoogtemeter is de mechanische, die echter het nadeel heeft alleen de absolute hoogte (boven het zeeoppervlak) aan te geven, zodat bijvoorbeeld in bergachtig terrein de vlieger er niet zeker van kan zijn nergens tegenop te vliegen. Tegenwoordig heeft men de acoustische hoogtemeter uitgevonden, met behulp waarvan men op elk ogenblik de hoogte van het vliegtuig ten opzichte van de begane grond kan registreren. Men gaat hierbij op de volgende wijze te werk: een geluidsgolf wordt naar omlaag uitgezonden, die door de aarde wordt teruggekaatst en dan weer op het punt van uitzending terugkeert. De tijd wordt opgenomen, de geluidssnelheid is bekend en de hoogte is nu te bepalen. Vooral voor het laatste stuk blindvliegen, even vóór de landing, is deze acoustische hoogteberekening zeer belangrijk.

**Blind-navigatie.**

Blindvliegen is zeer vermoeiend. Dank zij den zg. automatischen vlieger is het echter tegenwoordig mogelijk enkele uren lang blind te vliegen of liever blind te navigeren en de juiste koers te houden.

De wind is de grootste vijand van den blindvliegenden vlieger, vooral omdat zijn kracht en snelheid niet te bepalen zijn. Heeft men de wind tegen of vlak vóór, dan is de moeilijkheid niet zo groot doch zodra hij opzij komt, krijgt men belangrijke afwijkingen in de koers. Het is hier dat de radio haar grote belangrijkheid heeft bewezen voor de blindnavigatie. Door middel van radiopeilingen toch kan men zijn koers bepalen en op die manier veilig een of andere vlieghaven aanvliegen. Belangrijk is hier de zg. radiobaken, welke vooral in Verenigde Staten gebruikelijk is.

Bij nachtvliegen komt het vaak op middelijk na de start voor, dat er blind gevlogen moet worden hetgeen altijd even een onaangename gewaarwording is. De landingslichten voor nachtvliegers zijn zeer sterk (een paar millioen kaars) en stralen vlak uit (slechts enkele meters boven de grond), zodat de dalende vlieger geen last heeft van het licht. De stuurhut moet verder oordeelkundig verlicht zijn, daar men al heel gauw een weerspiegeling op de ruiten krijgt, als gevolg waarvan de vlieger zijn optisch contact verliest.

Bij het militair vliegen zijn de moeilijkheden veel groter dan bij de burgerluchtvaart. De militaire vlieger immers volgt geen vaste routes en krijgt vaak zijn opdracht pas enkele minuten voor het opstijgen. Voor hem is dan bijv. ook de bekende kruispeiling voor de koersbepaling belangrijk. Ook nachtelijke landingen zijn voor militairen vaak lastiger, aangezien men in oorlogstijd geen intensieve verlichting op het vliegveld kan aanbrengen, zodat vaak geland moet worden bij het schaarse licht van een paar stormkings.

## FILM

„Ride 'em Cowboy (West End). Dezer dagen hebben wij het zoveelste product te belachen gekregen van het leuke tweetal Abbott & Costello. Zoals bij de vorige films van deze heren het geval was, bezorgt ook deze den toeschouwer gedurende de gehele duur een onbedwingbare lachkramp. Niet slechts door de gevoerde dialoog, doch ook door allerhande bewegingen en gestes wordt de geestigheid in de film gehouden. Bij de vorige films hebben wij hen reeds meegemaakt zowel bij de vloot als het leger. Thans heeft men besloten hen maar voor een keer het cowboypak aan te trekken. Of zij voor het koejongensvak meer geschikt kunnen worden geacht, is moeilijk uit te maken, doch een feit is het zeker, dat de ronde Costello er met zijn pistool veel krijgshaftiger uit ziet, dan als hij bezig is met het schrobben van het dek van een van Oom Sams „dreadnoughts".

En zo zien wij ditmaal het tweetal naar de West trekken, d.w.z. wij treffen hen bij het begin der film reeds in het Wilde Westen aan tussen koeien, paarden en ezels. Door zijn gewone onnozelheid krijgt de dikke natuurlijk wederom ruzie met zijn baas, waarop zij een goed heenkomen moeten zoeken.

Na de nodige avonturen beleefd te hebben, raken zij eindelijk verzeild bij een Indianenstam, waar de malle Costello onbewust door het afschieten van een pijl zich de liefde van een Indiaanse 'schone' op de hals haalt.

Ondertussen maken wij nog kennis met een modernen Karl May, die na enige succesboekjes naar de West trekt om zijn boeken in de practijk om te zetten. Een charmante Amazone (Anne Gwyne) doet ook haar best om het succes van de film te verzekeren, zodat alles recht komt.

In het voorprogramma gaat een kleine film, die het zien werkelijk waard is. Het betreft hier een film over het wonderplekje van Frankrijk, Lourdes. Lourdes is sedert lange tijd een toevluchtsoord van zieken, die daar door bemiddeling van de H. Maagd, de Hemel om genezing smeekten voor hun ongeneeslijke kwalen.

Lourdes geniet een ongekende wereldvermaardheid door de wonderen, die daar gebeuren. Thans heeft men nu een kleine film gemaakt, waarin men Lourdes op het doek te zien krijgt.

## LUCHTALARM.

**Ouders blijft thuis.**
**Haalt geen kinderen uit de school.**



Ergens in het land van Noorwegen staat deze telefoonpaal getuigenis af te leggen van de ongebroken geest der onafhankelijkheid, die brandt in de harten der onderdrukte Noren.

Men ziet een foto van Koning Haakon VII, Kroonprins Olav en den kleinen zoon van dezen laatste, Harald. Onder de foto staat een H met 7 er door. De V staat voor Victorie.

# Van de Fronten.

### JAPANSE LANDING TE GONA.

Een communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië luidt:

„**Buna:** De vijand deed een landing te Gona, een missie aan de Noordkust van Papoea op een punt, dat niet door Geallieerde strijdkrachten bezet was. Het vijandelijk convooi werd ontdekt door verkenningen en onze luchtmacht voerde een serie bombardementen en beschietingen gedurende de dag uit op de vijandelijke schepen, landingsschuiten en manschoppen.

Een groot transportschip en een schuit werden tot zinken gebracht en hevige verliezen in manschappen toegebracht aan de ontschepende troepen. Een vijandelijk watervliegtuig werd bij een gevecht neergeschoten. 2 Onzer gevechtsvliegtuigen worden vermist. Noordwestelijke sector: **Timor:** Een Geallieerde luchtafdeling op verkenning bombardeerde vijandelijke barakken" (Australië, (AP) 23.7).

### JAPANSE LANDING OP 160 KILOMETER VAN PORT MORESBY.

C. Yates McDaniel seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië:

In hun eerste aanval in de richting van Australië sedert hun verpletterende nederlaag in de Koraalzee, wonnen de Japanners een nieuw houvast op de Zuidoostelijke kust van Nieuw Guinea, 160 kilometer over land van de belangrijke Geallieerde buitenpost van Port Moresby. Onder een verschrikkelijke bombardements- en beschietingsaanval van Geallieerde vliegtuigen zetten de Japanners op Woensdag tussen de 1500 en 2500 manschappen aan land te Gona, een missie, welke ligt nabij Buna aan de kust van het schiereiland Papoea en 240 kilometer ten Zuid-Oosten van Salamaua, dat door de Japanners werd gehouden. Het Geallieerde Hoofdkwartier van Generaal MacArthur maakte bekend, dat deze landing den Japanners grote verliezen kostte: Een groot transportschip en een landingsvaartuig werden tot zinken gebracht en een watervliegtuig neergeschoten.

Geallieerde vliegers namen eerst het kleine Japanse convooi waar, dat in Zuidelijke richting voer langs de kust van Nieuw Guinea, op Dinsdag even voordat de duisternis inviel. Zij vielen ogenblikkelijk aan en plaatsten voltreffers op het transportschip, dat later zonk en hervatten de aanval toen de indringers Woensdagmorgen aan land begonnen te gaan voor het bezetten van Gona. Het is de eerste Japanse bezetting van enig gebied in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan sedert 10 Maart toen zij Finschafen nemen op 95 kilometer ten Noorden van Lae (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 23.7).

### SUCCES VAN BRITSE MARINE-VLIEGTUIGEN.

Het nieuws-bureau van de Royal Airforce deelde mede, dat een Brits torpedo-vliegtuig op zijn minst drie treffers boekte op een middelgroot vrachtschip en waarschijnlijk ook de escorterende torpedojager trof bij een aanval op de voorraad-routes van de as op de Middellandse Zee.

De verklaring, die een uiteenzetting gaf van een vroeger communiqué, zeide, dat bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen talrijke aanvallen ondernamen in de Westelijke woestijn en alzo steun boden aan de Britse troepen. Gemeld werd, dat uit een concentratie van 100 voertuigen in de Zuidelijke sector „een 20" voertuigen werden vernietigd en vijf branden werden veroorzaakt. Er werden geen biezonderheden verstrekt over de aanval op de 1000 voertuigen, welke in het communiqué werd gemeld. Het nieuwsbureau verhaalde verder, dat het afweergeschut drie JU88's boven Malta vernielde in de nacht van Maandag (Caïro, (AP) 22.7).

### AANVALLEN VAN DE RAF IN BIRMA.

Het communiqué van de Britse luchtmacht deelde mede, dat Britse bommenwerpers met succes Japanse kustvaartuigen aanvielen op de rivier Kaladin alsmede het gebied van Akyab in Birma en voltreffers plaatsten op gebouwen in Akyab. Gemeld wordt, dat gebouwen en een steiger te Kyaukpuy ook gebombardeerd werden en een brand werd veroorzaakt te Kalewa. Alle Britse vliegtuigen keerden terug (New Delhi, (AP) 22.7).

### COMMUNIQUÉ VAN TSJUNGKING.

Een communiqué van Generaal Stillwells Hoofdkwartier luidt als volgt: „Thans wordt vernomen, dat bij een aanval op Kiukiang door Noordamerikaanse vliegtuigen op 20 Juli de volgende schade werd aangericht aan de Japanse installaties: 3 voltreffers werden geplaatst op het spoorwegstation en vele voltreffers op de kaden en opslagplaatsen. 10 Branden werden achtergelaten in het doelgebied" (Tsjungking, (AP) 23.7).

### BRITSE MEERDERHEID IN EGYPTISCHE LUCHT.

Edward Kennedy seint uit Caïro:

Britse militaire bronnen zeiden, dat de Geallieerde luchtstrijdkrachten de Duitsers geleidelijk uit de luchten hebben verdreven in de Noordafrikaanse strijd. Men deelde mede, dat er door de bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen bijna geen luchtactiviteit werd waargenomen, toen zij gisteren ver achter het front van El Alamein opereerden en grote concentraties van asvoertuigen in de lucht deden vliegen en nazie-voorraadbases op Creta aanvielen.

De grondstrijdkrachten vergenoegden zich ondertussen met een artillerieduel.

De enige vijandelijke activiteit van de dag in de lucht waren vier onderscheppingspogingen. Slechts eenmaal zagen de Britse bommenwerpers een vijandelijke formatie — een strijdmacht bestaande uit 6 Messerschmitts, die echter geen gevecht zocht te leveren. Talrijke vijandelijke vliegtuigen werden vernietigd of beschadigd bij aanvallen op Fuka en El Daba: twee vroegere Britse velden dicht achter de posities van den vijand bij Alamein. Bij het grote offensief van de vorige maand vielen de Britse, Australische en Zuidafrikaanse escadrilles ononderbroken de vijandelijke posities aan, terwijl de Noordamerikaanse zware bommenwerpers sloegen naar de convooien op zee en naar de havens van Benghazi en Tobruk (Caïro, (AP) 22.7).

### OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Een gemeenschappelijk communiqué van het Algemeen Hoofdkwartier en de Royal Airforce luidt als volgt: „Er hadden gisteren hevige gevechten plaats in alle sectoren na een aanval van onze strijdkrachten op de vijandelijke posities in de Centrale sector in de nacht van 21 op 22 Juli. De gevechten in de Noordelijke sector concentreerden zich rond de El Eisa, Et Makh Khad en Meteiriya ketens en gingen de gehele dag op en neer.

In de Centrale sector werd voornamelijk gevochten aan het Westelijk einde van de Ruweisat keten en in het gebied van Deir el Sheim lichtelijk ten Noorden ervan.

Pantserstrijdkrachten zowel als infanterie waren in deze sector gedurende de dag in de strijd gewikkeld. Onze troepen maakten enige voortgang, welke geconsolideerd werd.

De luchtoperaties gedurende het vroegste deel van gisteren waren beperkt door zandstormen, doch later vielen onze lichte bommenwerpers en gevechts-bommenwerpers in de Noordelijke sector aan ter ondersteuning van onze landstrijdkrachten. Te rechter tijd werd de aanval overgeschakeld naar de Centrale sector waar betere mikpunten werden gevonden. Het bombardement was zeer accuraat en vele voltreffers werden waargenomen op voertuigen, pantserwagens, tanks en kanonstellingen.

Onze gevechtsvliegtuigen onderhielden een voortdurende patrouille over de troepen en schoten tot de schemering een vijandelijk vliegtuig neer. Gedurende een luchtactiviteit op geringe schaal boven Malta schoten onze gevechtsvliegtuigen 2 ME109's neer. Van bovengenoemde en andere operaties worden 7 onzer vliegtuigen vermist, doch 2 vliegers bevinden zich — naar bekend is — in veiligheid." (Caïro, (AP) 23.7).

### LUCHTALARM IN KUIBYSJEV.

De radio van Berlijn zeide, dat volgens mededeling uit Ankara Kuibysjev zijn eerste luchtalarm van de oorlog had in de afgelopen nacht. Het alarm duurde twee uren. Een tweede alarm van enkele minuten volgde hedenmorgen (Berlijn, (AP) 22.7).

### GEVECHTEN IN BUITENWIJKEN VAN ROSTOV?

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Stockholm zeide, dat volgens Duitse bronnen gevechten plaats hebben in de buitenwijken van Rostov (Londen, (AP) 22.7).

### DE SITUATIE BIJ VORONESJ.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Het Rode leger in het gebied van Voronesj poogt snel een reusachtige Duitse strijdmacht te isoleren, welke zich in een hachelijke positie bevindt tussen de Don en de stad. Tegenaanvallen hebben tot nu toe de nazies verstoken van 4 oversteken. Het Rode leger is in staat grote strijdkrachten van infanterie en artillerie te vervoeren in het heroverde gebied aan de Oostelijke oever en bestrijdt niet alleen de indringers, doch achtervolgt hen zelfs naar het Westen.

De Duitsers, die zichzelven de vorige week nestelden in de Voronesjsector na een doorbraak, worden langzaam doch systematisch opgeruimd. Tanks van het Rode leger die de infanterie steunen, zijn biezonder actief in het gebied tussen de stad en de Don. De berichten maakten geen melding van de situatie ten Noorden van Rostov, ten Zuid Oosten van Vorosjilovgrad, ten Zuiden van Millerovo of bij Boguchar.

De Russen beheersen de voornaamste oversteken van de Don voor Voronesj, terwijl de troepen voor de stad voortdurend de Duitsers bestoken, die in groot gevaar verkeren te worden afgesneden. Een bericht zeide, dat ten Zuiden van de stad het Rode leger een groot bewoond punt heroverde, hierbij de Duitsers over de Don terugdrijvende. Verder werd gezegd, dat vijandelijke positie tussen de Don en de Voronesj verergerd is. Ten Noord Westen van de stad drongen de Russen door in een bewoond punt en zetten zij het offensief voorbij die plaats voort. De Duitsers verloren een sterke pontonbrug ten Noorden van de stad.

De vier oversteken waarvan de Duitsers verstoken werden, zijn tijdelijke bruggen, die vernield werden, een derde, welke afgesneden is en een vierde, welke onder het vuur staat van de Sovjet-artillerie.

Een ander bericht deelde mede, dat het Rode leger een gevechtsgebied ontwikkelt aan de Westelijke oever bij Voronesj. De 75e Duitse divisie infanterie, welke ernstig werd gehavend toen de Russische tegenaanval het eerst werd geopend, is versterkt en schijnt weer te vechten. De overblijfselen van de 168e divisie zijn gevangen tussen de Don en de Voronesj. De 387e Duitse divisie infanterie bevindt zich in een slechte situatie ten Noord Westen van de stad.

De Luftwaffe poogde hevige bombardementen uit te voeren op de positie, die door de Russen heroverd zijn (Moskou, (AP) 22.7).

### RUSSISCHE DOORBRAAK.

Berichten van het Britse agentschap deelden mede, dat de radio van Berlijn heeft toegegeven, dat Sovjet-tanks de Duitse linies aan het Voronesj-front doorbraken.

Het DNB-bericht, dat door radio Berlijn werd uitgezonden, zeide: „In het gebied ten Noord-Westen van Voronesj poogden de Russen posities te heroveren, die door de Duitsers een dag tevoren waren genomen. Een vijandelijke strijdmacht van 80 tanks slaagde er tenslotte in door te breken. Zij passeerden over de anti-tank vallen en kwamen binnen onze posities" (Londen, (AP) 22.7).

### DE GEVAARLIJKE TOESTAND IN RUSLAND.

Drew Middleton seint uit Londen:

Britse militaire bronnen noemden de situatie in het Zuiden van Rusland „ernstig en zeer gevaarlijk". Zij verwierpen de Duitse bewering, dat alle georganiseerde weerstand in die sector geëindigd is en gaven uitdrukking aan de mening, dat Generaal Timosjenko's achterhoede bitter vecht om de terugtocht van zijn hoofdleger over de Don te dekken.

Zij zeiden, dat de Russen zouden kunnen pogen Rostov te behouden, welke stad thans het brandpunt is van de Duitse aanvallen in het Zuiden. Er werd echter op gewezen, dat de stad aan de Noordzijde van de Don ligt en moeilijk te houden zal zijn, indien de Sovjet-legers posities innemen achter de Don. De bronnen zeiden, dat de Duitse colonnes die Rostov naderen van Taganrog, Millerovo en Vorosjilovgrad uit, er niet in slaagden grote groepen van Sovjet-strijdkrachten buiten gevecht te stellen. Men verklaarde, dat Timosjenko's bekwaamheid om de legers intact te houden, van primair belang is voor de Geallieerden. (Londen, (AP) 22.7).

### RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 22 Juli vochten onze troepen in het gebied van Voronesj en ook in het gebied van Novocherkassk. Geen belangrijke veranderingen hadden plaats in andere delen van het front (Moskou, (AP) 23.7).

### RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Gedurende de nacht van 22 op 23 Juli bestreden onze troepen den vijand in het gebied van Voronesj en in de gebieden van Tsimlyanskaya en Novocherkassk.

Geen belangrijke veranderingen vonden plaats in andere sectoren van het front."

Een aanvullend communiqué luidt: „In het gebied van Voronesj hebben heftige gevechten voortgang. Onze troepen dringen den vijand terug en verbeteren hun posities. Onze tankbestuurders drongen door in de vijandelijke defensieposities en vernielden 3 Duitse tanks, 5 pantserwagens, 14 auto's, 60 karren met voorraden en doodden 200 Hitlerieten. In een andere sector braken de manschappen van het Sovjet-leger na een machtige voorbereiding van de artillerie de weerstand van den vijand en dreven hem in de richting van de rivier. Bij felle gevechten werden meer dan 750 Duitse officieren en manschappen gedood.

In het gebied van Novocherkassk voerden onze troepen defensieve gevechten. De Duitse aanval afslaande putten onze troepen de vijandelijke strijdkrachten uit en brengen haar hevige verliezen toe. In de loop van 24 uren doodde een enkele Sovjet-detachement 470 Duitse officieren en manschappen.

Aan het Kalininfront had hevig artillerievuur plaats aan beide zijden en er waren patrouille-operaties van verkenners. Twee onzer verkennings-detachementen versloegen Duitse garnizoens op twee plaatsen. Aan het Leningradfront deed een Sovjet-batterij een succesrijke schietaanval op een groep Finse soldaten. Verschillende dozijnen Finse Witte Garden werden gedood en gewond" (Moskou, (AP) 23.7).

## WERELDNIEUWS.

### ONKERKELIJKHEID IN DE VERENIGDE STATEN.

Missionary Monthly geeft daarover het volgende bericht:

De laatste godsdienst-statistieken voor de Verenigde Staten geven als ledental van 250 godsdienstige genootschappen aan: 64.501.594 personen, waarvan 52.405.659 ouder dan 13 jaar. Dit is minder dan de helft van de volwassen bevolking. De 52 Protestantse groepen (van elk meer dan 50.000 leden) tellen 31.722.647 leden boven 13 jaar; de Rooms Katholieke Kerk geeft op 18.733 kerken met 15.252.639 leden ouder dan 13 jaar.

Blijkbaar maakt de helft van de bevolking in de Verengide Staten geen deel uit van enige godsdienstige organisatie.

### HIJ WEIGERDE DE LAATSTE SACRAMENTEN.

Vernomen wordt, dat Sebastien Faure, wiens dood op 84 jarige leeftijd gisteren bekend gemaakt werd, de absolutie van de Kerk weigerde vóór zijn sterven en tot zijn dood bleef vasthouden aan zijn atheïstische ideeën.

„De Franse Bernard Shaw" wees het voorstel van een vriend af om te zien of een Priester hem de laatste HH. Sacramenten zou willen toedienen, Faure was zelfs nog vijandiger gezind tegen het Protestantisme (Vichy, (AP) 23.7).

### VON MANNSTEIN ZIEK.

Een bericht uit Berlijn zeide, dat Generaal Fritz von Mannstein, die het beleg van Sebastopol leidde, op ziekteverlof is in een Roemeens rustoord. (Bern, (AP) 22.7).

## Wij ontvingen.

**The Living Parish,** Juni 1942 (3908 Olive Street, St. Louis, Mo., U.S.A.), het kleine blaadje met liturgische gedachten voor elk kwartaal. Dit maal over Gods liefde kinderen en het kerkelijk jaar, Maria's ten hemel opneming, een eulogie van Paus Leo I op Rome e.d. Het blad kost $ 0,50 per jaar.

**Neerlandia,** Juli 1842. Dit altijd weer even interessante blad opent met een beschouwing over de Nederlandsgezindheid in Zuid-Afrika, waar men zich aanvankelijk op het A.N.V. in Indië oriënteerde, maar na Indië's val zich telegraphisch met ons in verbinding stelde. Niet ten onrechte wenst de redactie zulk een spontaniteit in de Amerikaanse streken. Een artikel verhaalt van de vereniging van Nederlanders in West Venezuela, van de boeren in Zuid-Amerika, van Dr. G.A.F. Molengraaff; Bas de Wit vertaalde een interessant stuk over Engeland in nood en v.d.B. schrijft over de Japanse mentaliteit.

## ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** „Rode Ster" zeide, dat de Russen gunstiger posities hebben bezet in de richtingen van Novocherkassk en Tsmimlyanskaya. Terwijl de heldere halve maan het Don-gebied verlichtte bestookten zware bommenwerpers en gevechts-bommenwerpers de lange colonnes van Duitse versterkingen, die in de nacht voortrukken.

In een colonne werden tientallen vrachtauto's, geladen met soldaten, verpletterd. Andere vluchten in wilde verwarring. Een tweede colonne werd van voren en achteren gebombardeerd.

— **Moskou:** Tass zeide, dat Sovjettroepen een belangrijke bewoonde plaats veroverden aan het Leningradfront. Gemeld wordt, dat meer dan 10000 Duitsers werden gedood of gewond in de strijd.

— **Caïro:** Generaal de Larminat, de Commandant van de Vrije Franse strijdkrachten werd ernstig gewond bij een auto-ongeluk in de namiddag van 20 Juli. Men neemt aan, dat er geen reden is voor ongerustheid.

— **Caïro:** Een hevige, maar tot nu toe onbesliste strijd heeft voortgang in de woestijn, terwijl de Geallieerde strijdkrachten de aanval in alle sectoren voortzetten. De vijandelijke eenheden, welke op de meeste punten ontmoet werden, waren Duitsers, waardoor werd te kennen gegeven, dat de Italiaanse deelneming in de invasie van de as afnam. De Geallieerde infanterie maakte enige voortgang in de Noordelijke en Zuidelijke sectoren, terwijl een tankgevecht in het centrum woedde. Enkele gevangenen werden gemaakt.

— **Rome:** Het Italiaanse communiqué zegt: „Gisteren vonden koppige gevechten plaats in de zone van El Alamein. De strijd, welke een biezonder hardnekkig karakter aannam, eindigde ten gunste van de as. De vijand werd overal afgeslagen. Onze troepen deden tegenaanvallen. De vijand verloor ernstig in manschappen en materiaal. 800 Gevangenen, voornamelijk Nieuw Zeelanders en Brits Indiërs, vielen in onze handen. 130 Tanks werden op het veld vernield. Gedurende die strijd onderscheidden het Duitse Afrika Korps en de Italiaanse Prescia- en Triest-divisies zich biezonder".

— **Berlijn:** Het Duitse communiqué zegt, dat Duitse en Slowaakse troepen zijn doorgedrongen in gefortificeerde posities rond bruggehoofden in het front van Rostov en de buitenwijken van de stad bereikt hebben in verdere aanvallen.

# Geboortestatistieken van het Gebiedsdeel Curaçao.

## Een vierde der geboorten onwettig.

### Aantal levenloos geborenen stijgend.

Op alle eilanden is het aantal geboorten verminderd vergeleken met het jaar 1940 behalve op Saba en Sint Eustatius. In het geheel nam het aantal geboorten af met 114, terwijl de totale bevolking toenam met 1.701. Saba zag één meisje meer geboren worden dan jongens, maar op de andere eilanden waren de jongens, zoals te doen gebruikelijk, in de meerderheid. Echter niet in overweldigenden mate, want in het geheel werden er in het Gebiedsdeel slechts 152 jongens meer geboren. Bij het jaar 1940 vergeleken vermeerderde het aantal geboorten der jongens met 24, terwijl dat der meisjes verminderde met 138.

**Op St. Eustatius meer onwettige geboorten dan wettige.**

In nevenstaande statistiek worden met de letters **W en OW** resp. wettige en onwettige geboorten aangegeven.

Het aantal onwettige geboorten is als van ouds zeer groot. Op de totalen van 1938, 1939, 1940 en 1941 was in het gehele Gebiedsdeel resp. 27 %, 27%, 26% en 26% onwettig. Men houde er rekening mede, dat bij het berekenen dezer percenten telkens op gehele getallen is afgerond om een duidelijker overzicht te verkrijgen.

Op St. Maarten — het Nederlandse gedeelte — is er in 1941 een grote verbetering ingetreden. Voor de laatste 4 jaren zijn de getallen in percenten uitgedrukt als volgt 58%, 60%, 54% en 20%.

Sint Eustatius heeft in 1941 de trieste palm van het hoogste percentage der onwettige geboorten namelijk 55%. De 3 vorige jaren was het 53%, 42% en 40%. Op Saba gaat het voor 1941 beter. In de jaren 1938, 1939 en 1940 was het resp. 33%, 25% en 36% en in 1941 was het 20 %.

**De toestand op de Benedenwinden is iets beter.**

Ook op Bonaire is de toestand verbeterd. De percentages in de loop der laatste vier jaren zijn als volgt: 23%, 27%, 28% en 24%.

Aruba heeft in 1941 een percentage van 17% voor onwettige geboorten. In de vorige jaren was het steeds 18%. Op Curaçao is het de laatste 3 jaren steeds stabiel gebleven op 29%. Alleen in 1938 was het 30%.

Over het geheel genomen is het dus nogal een trieste geschiedenis, temeer daar over het Gebiedsdeel genomen bijkans geen verbetering te bespeuren valt. Het blijft steeds meer dan ¼ van de geboorten, dat op onwettige wijze geschiedt. Het laat zich aanzien dat het jaar 1942 in dit opzicht geen verheffender beeld geven zal.

**6% van de geboorten wordt als „levenloos geboren" ingeschreven.**

Wat eveneens van groot belang is, zijn de statistieken, die de Heer Matthias Bartels Bartels Daal samenstelt betreffende het aantal levenloos aangegevenen. Het kan bekend verondersteld worden, dat volgens artikel 44 van het Burgerlijk Wetboek de ambtenaar van de Burgerlijke Stand geen geboorte-acte opmaakt van kinderen, die kort na hun geboorte sterven en dàn aangegeven worden. Deze worden ingeschreven als „levenloos aangegeven." Voor goed begrip diene, dat kinderen die leven op het moment van aangifte onder „Geboorten" worden geregistreerd. Overlijdt het kind dan de volgende dag, dan wordt een Overlijdensacte opgemaakt, ook al ware het kind slechts 2 dagen oud. Maar gaat de vader pas enkele dagen na de geboorte naar de Burgerlijke Stand en is het kind wel levend geboren, maar inmiddels, bijvoorbeeld de tweede dag overleden, dan wordt de baby als „levenloos aangegeven" ingeschreven. In dezelfde categorie komen ook de werkelijk levenloos geborenen te staan. Bij het bestuderen van nevenstaande statistieken houde men er dus rekening mede, dat de getallen van de rubriek „levenloos aangegeven" **niet** zijn begrepen in de rubriek der „Geboorten".

Het aantal babies, dat reeds enkele uren na de geboorte sterft, is betrekkelijk gering in verhouding tot het aantal levenloos geborenen.

Een vergelijking makend tussen het aantal geboorten en het aantal der levenloos aangegevenen (met inbegrip dus van de levenloos geborenen) komt men tot het besluit dat in het Gebiedsdeel 1 op elke 16 kinderen levenloos wordt aangegeven. Merkwaardigerwijze is het aantal levenloos aangegeven wettige kinderen meer dan dubbel zo groot als het aantal levenloos aangegeven onwettige kinderen. Het aantal jongens, dat levenloos wordt aangegeven is eveneens veel groter dan dat der meisjes. Voor het eiland Curaçao is het verhoudingscijfer 1 levenloos aangegevene op 14 geboorten hetzelfde gebleven in 1941 als in 1940. Voor Aruba is het voor het jaar 1941 1 op de 21, terwijl het in 1940 1 op de 28 was.

Het aantal levenloos aangegevenen is in de loop der 4 jaren steeds gestegen. Percentsgewijze kan men de aantallen levenloos aangegeven kinderen voor de verschillende eilanden — behalve voor St. Eustatius, waar noch in 1940 noch in 1941 een levenloos kind werd aangegeven — als volgt opstellen. Op Curaçao werd 7% van het aantal geboren kinderen levenloos aangegeven, op Aruba 5%, op Bonaire 12%, op St. Maarten 4% en op Saba 3%. Voor het gehele Gebiedsdeel is het 6%.

### Geboorten 1938.

| | M | V | W | OW | totaal |
|---|---|---|---|---|---|
| Curaçao | 918 | 904 | 1276 | 546 | 1822 |
| Aruba | 507 | 523 | 849 | 181 | 1030 |
| Bonaire | 94 | 95 | 136 | 53 | 189 |
| St. Maarten N.G. | 33 | 34 | 28 | 39 | 67 |
| Saba | 16 | 11 | 18 | 9 | 27 |
| St. Eustatius | 19 | 13 | 15 | 17 | 32 |
| **Totaal** | **1587** | **1580** | **2322** | **845** | **3167** |

### Geboorten 1939.

| | M | V | W | OW | totaal |
|---|---|---|---|---|---|
| Curaçao | 1039 | 1037 | 1478 | 598 | 2076 |
| Aruba | 612 | 556 | 961 | 207 | 1168 |
| Bonaire | 91 | 113 | 149 | 55 | 204 |
| St. Maarten N.G. | 30 | 35 | 26 | 39 | 65 |
| Saba | 10 | 22 | 24 | 8 | 32 |
| St. Eustatius | 24 | 9 | 19 | 14 | 33 |
| **Totaal** | **1806** | **1772** | **2657** | **921** | **3578** |

### Geboorten 1940.

| | M | V | W | OW | totaal |
|---|---|---|---|---|---|
| Curaçao | 987 | 963 | 1386 | 564 | 1950 |
| Aruba | 605 | 617 | 986 | 236 | 1222 |
| Bonaire | 80 | 96 | 125 | 51 | 176 |
| St. Maarten N.G. | 32 | 39 | 33 | 38 | 71 |
| Saba | 13 | 9 | 14 | 8 | 22 |
| St. Eustatius | 16 | 19 | 21 | 14 | 35 |
| **Totaal** | **1733** | **1743** | **2565** | **911** | **3476** |

### Geboorten 1941.

| | M | V | W | OW | totaal |
|---|---|---|---|---|---|
| Curaçao | 979 | 946 | 1357 | 568 | 1925 |
| Aruba | 631 | 532 | 969 | 194 | 1163 |
| Bonaire | 71 | 64 | 102 | 33 | 135 |
| St. Maarten N.G. | 40 | 29 | 25 | 14 | 69 |
| St. Eustatius | 19 | 16 | 16 | 19 | 35 |
| Saba | 17 | 18 | 28 | 7 | 35 |
| **Totaal** | **1757** | **1605** | **2497** | **865** | **3362** |

### Levenloos aangegevenen 1938.

| | | | | | | Waarvan werkelijk levenloos geboren | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | M | V | W | OW | totaal | M | V | W | OW | totaal |
| Curaçao | 49 | 49 | 61 | 37 | 98 | 39 | 42 | 51 | 30 | 81 |
| Aruba | 20 | 10 | 23 | 7 | 30 | 9 | 6 | 10 | 5 | 15 |
| Bonaire | 6 | 5 | 7 | 4 | 11 | 4 | 5 | 6 | 3 | 9 |
| St. Maarten N. G. | 3 | 1 | 2 | 2 | 4 | 3 | 1 | 2 | 2 | 4 |
| Saba | 1 | — | — | 1 | 1 | 1 | — | — | 1 | 1 |
| St. Eustatius | 1 | — | 1 | — | 1 | 1 | — | 1 | — | 1 |
| **Totaal** | **80** | **65** | **94** | **51** | **145** | **57** | **54** | **70** | **41** | **111** |

### 1939.

| | | | | | | Waarvan werkelijk levenloos geboren | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | M | V | W | OW | totaal | M | V | W | OW | totaal |
| Curaçao | 60 | 41 | 78 | 23 | 101 | 46 | 38 | 64 | 20 | 84 |
| Aruba | 28 | 13 | 36 | 5 | 41 | 20 | 9 | 24 | 5 | 29 |
| Bonaire | 10 | 5 | 13 | 2 | 15 | 9 | 5 | 12 | 2 | 14 |
| St. Maarten N. G. | 2 | 1 | 2 | 1 | 3 | — | — | — | — | — |
| Saba | 1 | 2 | 2 | 1 | 3 | 1 | 1 | 2 | — | 2 |
| St. Eustatius | 2 | — | 1 | 1 | 2 | 2 | — | 1 | 1 | 2 |
| **Totaal** | **103** | **62** | **132** | **33** | **165** | **78** | **53** | **103** | **28** | **131** |

### 1940.

| | | | | | | Waarvan werkelijk levenloos geboren | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | M | V | W | OW | totaal | M | V | W | OW | totaal |
| Curaçao | 79 | 61 | 99 | 41 | 140 | 66 | 54 | 85 | 35 | 120 |
| Aruba | 27 | 17 | 38 | 6 | 44 | 22 | 17 | 33 | 6 | 39 |
| Bonaire | 3 | 4 | 6 | 1 | 7 | 3 | 4 | 6 | 1 | 7 |
| St. Maarten N. G. | 3 | 2 | — | 5 | 5 | 1 | — | — | 1 | 1 |
| Saba | 2 | 1 | 1 | 2 | 3 | 2 | — | 1 | 1 | 2 |
| St. Eustatius | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| **Totaal** | **114** | **85** | **144** | **55** | **199** | **94** | **75** | **125** | **44** | **169** |

### 1941.

| | | | | | | Waarvan werkelijk levenloos geboren | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | M | V | W | OW | totaal | M | V | W | OW | totaal |
| Curaçao | 79 | 51 | 86 | 44 | 130 | 65 | 41 | 72 | 34 | 106 |
| Aruba | 31 | 25 | 45 | 11 | 56 | 17 | 19 | 28 | 8 | 36 |
| Bonaire | 9 | 7 | 10 | 6 | 16 | 9 | 7 | 10 | 6 | 16 |
| St. Maarten N. G. | 2 | 1 | 1 | 2 | 3 | — | — | — | — | — |
| St. Eustatius | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Saba | 1 | — | 1 | — | 1 | — | — | — | — | — |
| **Totaal** | **122** | **84** | **143** | **63** | **206** | **91** | **67** | **110** | **48** | **158** |

## EMMASTAD.

**WACHTDIENSTEN: Do. 23 Juli.**

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. de Vlieger, tel. 244 Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.









## Naar een ernstige zieke op Bon

Laat in de avond komen twee mannen aan de pastorie. Ze hijgen en hebben grote natte plekken op rug en borst. Het zweet parelt langs hun hoofd. Of de pastoor haast wilt maken, want het is erg.

Haar zoon is al gewaarschuwd, en het is heel plotseling opgekomen. Uit een dergelijk glomeraat van berichten moet ge dan maar zien op te maken wat er precies aan de hand is. Ze vertellen u van alles en nog wat erbij, behalve hetgeen ge op dat ogenblik juist weten wilt. Na een paar vragen, waarop ze enkel met een ja of nee hebben te antwoorden, is het spoedig duidelijk, dat een oud moedertje een attaque gekregen heeft, en bediend moet worden. Ze heeft overgegeven en kan dus niet te communie gaan.

Waar het is? Wel, Sjon Nè, net pa suid di ca'i Tuda. Als ge nu maar weet, dat Sjon Nè de dagelijks gebruikte naam is voor een zekere Antoinette Coffie, en dat ca'i Tuda betekent het huis van Geertruida Statius, en dat zij beiden in Antriol p'ariba wonen, en als ge dan bovendien die beide families weet te wonen en ook te vinden in de doolhof van kronkelwegen, dan weet u precies waar u wezen moet.

De heren moeten maar even wachten totdat de pastoor de H. Olie gehaald heeft, dan kunnen ze meerijden en de weg wijzen. Maar ook dat gaat niet zonder strubbelingen. Ze smijten met alle vier de windrichtingen, daar zij er van jongs af aan mee vertrouwd zijn geraakt, en kunnen zich maar niet voorstellen, dat een vreemdeling, die toch veel geleerder is dan zijzelf, dat niet begrijpt. In werkelijkheid is het een hele toer om 's avonds in het donker, en dan nog wel in Antriol, na de vijf en twintigste kronkeling nog te weten wat Oost en wat West is. Bovendien hebben deze lieden nog de gewoonte u er beleefd op attent te maken, dat ge deze weg moet inslaan, wanneer ge hem juist gepasseerd zijt. Het is lastig rijden over een weg, die geen tien meter recht loopt en vol rooien en bulten zit.

We komen dan tenslotte bij het huis waar de zieke ligt. Het is een hutje van maïsstró. Dat verzekert u, dat ge dankbaar werk hebt. Buiten zitten een tiental mannen op een bank en wat kistjes, met hun ellebogen op de knieën; dat is zo de gewoonte. De vrouwen beredderen daarbinnen alles wat nodig is, de mannen blijven buiten. Waarom ze daar zo zitten? Dat weten ze zelf eigenlijk ook niet. Dat is altijd zo; ze zitten daar zomaar te zitten, en praten wat over de balander, die vanmorgen is binnen gelopen, en dat het leven vanwege de oorlog steeds duurder wordt.

De komst van den pastoor maakt indruk. Nu is het wel zeer duidelijk, dat de zieke er erg aan toe is; zojuist de auto van den dokter voor de deur gehad, nu die van den pastoor. Zo gaat het bij stervenden. De pastoor praat wat met de zieke, de minst opgewondene der vrouwelijke aanwezigen geeft enkele inlichtingen.

Het tafeltje voor de bediening wordt in orde gebracht. Een helde doek erover heen, een crucif paar beschadigde heiligenb kaarsen in een kopje zand, met een olijftakje of een sche De goede mening en de toewijd ken deze verzameling tot een st geheel.

Met de zieke is het ernstig: reeds op de grond. Zodra ie stervensgevaar verkeert, laat niet meer op zijn bed liggen, waarmee de stervende in onmid aanraking komt, moet na d aanstonds verbrand of vernieti den. Dat is de reden waarom ken in hun oudste kleren op een ten matje of laken liggen. So zijn ze in lompen gehuld, ho gehele huisje er net en proper Geen mens zal het wagen zich en met klederen, waarin een gestorven is, of op lakens te waarop een dode gelegen heeft soepborden, vorken en lepels ver weggesmeten, tot in de ze

In het begin doet het wel wat aan zulk een oud, uitgemergeld tje te moeten helpen, terwijl ze gesterkt op de harde vloer, ma honderdste keer is men er wel wend. Op de grond liggen is v mensen ook niet zo hard, zieke weken lang op de stenen vlo gaat ge de cunucu in, dan tref geen enkel hutje een veren b nog geen kater; en ze slapen

De zieke is zwak, ze hijgt e het benauwd. Om aan te ste haar polsen met in rum of drenkte bandjes omwonden; hoofd draagt ze een doek met van de palu santu vanwege de ligheid.

Ze geeft te kennen, dat ze g biechten en alles ontvangen, w altijd trouw naar de kerk ge wil als een goed christen afste

Intussen zijn bijna al de be lenden verdwenen. Het kost m aan het verstand te brengen, toch veel beter is biddend bij diening aanwezig te blijven da in een hoekje te gaan treuren. de plechtigheid verloopt rust wilde doodstrijd is bij deze uit voudige lieden een zo goed al kend verschijnsel. Zij rekenen Gods goedheid, die hun oprec ven belonen zal, dan op een Almacht, die stuk voor stuk hu komingen zal afwegen en be

Moet de pastoor na afloop den wassen, dan krijgt hij ook allerschamelste hutje een nieu zeep en een verse, vaak zelfs e ternieuwe handdoek.

Onder een stroom van da gingen, alsof ge hun een weld bewezen die ver buiten uw arbeid ligt, verlaat ge het hutj buiten bemerkt ge pas hoe heet het in de potdicht geslote kamer was. Van de mannen huis hoort ge niets dan een nochi pastor". Vijf minuten ge weer thuis.

Alweer een mens gelukkig